

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-01

Istatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [96-1873](#), i. k. 0941010ISTA000I-675

TAR pastaba. 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytų dydžių šalpos neįgalumo pensijos jų gavėjams pradedamos mokėti ne vėliau kaip 2023 m. lapkričio 30 d., kartu išmokant nuo 2023 m. liepos 1 d. susidariusias šalpos neįgalumo pensijų nepriemokas.

Lietuvos Respublikos Seimas, Istatymas

Nr. [XIV-1957](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09701

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

Nauja redakcija nuo 2005-07-01:

Nr. [X-210](#), 2005-05-19, Žin. 2005, Nr. 71-2556 (2005-06-07), i. k. 1051010ISTA000X-210

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMAS

1994 m. lapkričio 29 d. Nr. I-675
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti mėnesines pinigines išmokas, užtikrinančias minimalias pajamas asmenims, atitinkantiems šiame įstatyme nustatytas sąlygas neįgalumo, netekto darbingumo ir senatvės atvejais, taip pat mėnesines pinigines išmokas mirusiojo vaikams (jvaikiams).

2. Šis įstatymas nustato šalpos pensijų rūšis, šių pensijų finansavimo šaltinių, teisę į šalpos pensijas turinčius asmenis, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką. Šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat skiriamos ir mokamos šalpos kompensacijos, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos (toliau – pensijos priemoka), mokamos šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

3. Šis įstatymas taikomas, išskyrus 22¹ straipsnyje nurodytus asmenis, deklaravusiems gyvenamają vietą arba įtraukiems į gyvenamosios vietas nedeklaravusių asmenų apskaitą Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietas deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominėi erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sajungoje;
- 4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

5) Australijos, Japonijos, Jungtinės Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos

Respublikoje, ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje. Šeimos nariai suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2346](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12437

6) asmenims, kuriems taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys dėl socialinio draudimo pensijų mokėjimo;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

7) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas kaip ketinantiems dirbtį Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1285](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15434

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

4. Šis įstatymas taip pat taikomas asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai.

5. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-449](#), 2017-06-15, paskelbta TAR 2017-06-27, i. k. 2017-10813

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. *Neteko galios nuo 2020-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

2. **Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje slaugomas asmuo** – asmuo, kuriam ne ilgiau kaip 120 dienų per kalendorinius metus palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai, už kuriuos mokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų.

3. **Socialinės globos įstaigoje gyvenantis asmuo** – asmuo, kurio gyvenamoji vieta – socialinės globos įstaiga, išskyrus šeimynas, ir kuris gauna ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

4. **Šalpos išmokos** – šio įstatymo nustatytomis sąlygomis ir tvarka skiriamos ir (ar) mokamos šalpos pensijos, šalpos kompensacijos, šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

5. **Švietimo įstaigoje gyvenantis asmuo** – asmuo, kurio gyvenamoji vieta – švietimo įstaiga ir kuris yra išlaikomas valstybės ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšomis (gauna maistą, aprangą ir nakvynę).

3 straipsnis. Šalpos pensijų rūšys

Nustatomos šios šalpos pensijų rūšys:

- 1) šalpos neįgalumo pensijos;
- 2) šalpos senatvės pensijos;
- 3) šalpos našlaičių pensijos.

4 straipsnis. Šalpos išmokų mokėjimo šaltinis ir dydžio matas

1. Šalpos išmokos mokamos, taip pat jų skyrimo, mokėjimo ir pristatymo išlaidos finansuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

2. Šalpos išmokų dydžio matas yra šalpos pensijų bazė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

II SKYRIUS ŠALPOS NEIGALUMO IR ŠALPOS SENATVĖS PENSIJOS

5 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos neigalumo pensiją

Teisę gauti šalpos neigalumo pensiją turi:

1) asmenys, kuriems nustatytais sunkus, vidutinis ar lengvas neigalumas;
2) asmenys, pripažinti netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo iki dienos (iskaitytinai), kurią jiems sukanka 24 metai, taip pat asmenys, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių pripažinti netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (iskaitytinai), kurią jiems sukanka 26 metai;

3) tėvai (jtėviai), globėjai ar rūpintojai, kurie yra pripažinti netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo ir kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose neigaliuosius, kuriems nustatytais specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Už vieno neigalaus asmens slaugą šalpos neigalumo pensija skiriama ir mokama tik vienam asmeniui;

4) motinos, išauginusios penkis ar daugiau vaikų (vaikų mirties atveju – auginusios ne trumpiau kaip 8 metus) ir pripažintos netekusiomis 60 procentų ir daugiau darbingumo;

5) asmenys, pripažinti netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), išskyrus asmenis, nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 punktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

6 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją

Teisę gauti šalpos senatvės pensiją turi senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, atitinkantys šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytais sąlygas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

7 straipsnis. Šalpos neigalumo ir šalpos senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos neigalumo ir šalpos senatvės pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisę gauti socialinio draudimo pensiją (kartu su pensijos priemoka), valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų buvusiems sportininkams, kompensacinių išmokų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniams darbuotojams ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą gaunamų pensijų išmokų, užsienio valstybių pensijų ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų (toliau – pensijos ar pensijų išmokos), kurios (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) yra didesnės arba tokio paties dydžio kaip šalpos neigalumo pensija arba šalpos senatvės pensija, išskyrus:

1) šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos neįgalumo pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlaičių pensijas, socialinio draudimo našlių pensijas, valstybinės našlaičių pensijas ar vienišo asmens išmokas;

2) šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4 ir 5 punktuose ir šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlių pensijas ar vienišo asmens išmokas.

2. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensiju socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

Nr. [XIV-353](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13154

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

8 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų dydžiai

1. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims yra šiu dydžių:

- 1) asmenims, kuriems nustatytais sunkus neįgalumas, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, kuriems nustatytais vidutinis neįgalumas, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, kuriems nustatytais lengvas neįgalumas, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

2. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims yra šiu dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – 2,25 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 2,16 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 2,08 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 1,91 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 1,82 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 70 procentų darbingumo, – 1,74 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 8) asmenims, netekusiems 65 procentų darbingumo, – 1,65 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 9) asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, – 1,43 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 10) asmenims, netekusiems 55 procentų darbingumo, – 1,2 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 11) asmenims, netekusiems 45–50 procentų darbingumo, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

12) neteko galios 2020-01-01.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

3. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims yra šiu dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 1,87 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 1,75 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 1,62 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 1,37 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 70 procentų darbingumo, – 1,25 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 8) asmenims, netekusiems 65 procentų darbingumo, – 1,12 šalpos pensijų bazės dydžio;

9) asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1957](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09701

4. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims yra šių dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 1,83 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 1,66 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 1,33 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 1,17 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 60–70 procentų darbingumo, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

Nr. [XIV-1957](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09701

5. Šalpos senatvės pensijos yra šių dydžių:

1) tėvams (jėtviam), globėjams ar rūpintojams, kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose neįgaliuosius, kuriems nustatyta specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;

2) motinoms, išauginusioms penkis ar daugiau vaikų (vaikų mirties atveju – auginusioms ne trumpiau kaip 8 metus), – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;

3) senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, išskyrus asmenis, nurodytus šios dalies 1 ir 2 punktuose, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

III SKYRIUS ŠALPOS NAŠLAIČIŲ PENSIJOS

9 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos našlaičių pensiją

1. Teisę gauti šalpos našlaičių pensiją turi mirusiojo arba įstatymu nustatyta tvarka paskelbtu mirusiu asmens vaikai (iavaikiai), kurie yra:

1) nesukakę 18 metų;
2) sukakę 18 metų ir mokosi pagal teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programas ar formaliojo profesinio mokymo programas arba studijuoją aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas, – iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, turinčius teisę gauti šalpos našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.), tačiau ne vyresni negu 24 metų;

3) sukakę 18 metų ir pripažinti netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki dienos (iškaitytinai), kurią jiems sukanka 24 metai, taip pat asmenys, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių pripažinti netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (iškaitytinai), kurią jiems sukanka 26 metai, ir jeigu jie nuo pripažinimo neįgaliavais dienos nuolat yra pripažystami netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo (invalidai).

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

2. Našlaičiams, netekusiems abiejų tėvų (jėtviių), šalpos našlaičių pensijos skiriamos už kiekvieną iš mirusiu tėvų (jėtviių).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3372](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23939

3. Teisė gauti šalpos našlaičių pensiją išlieka:

1) įvaikinus mirusiojo vaikus (įvaikius), turinčius teisę gauti šalpos našlaičių pensiją;

2) šio straipsnio 1 dalies 2 punkto reikalavimus atitinkantiems našlaičiams, kurie tais pačiais kalendoriniais metais baigė bendrojo ugdymo programą ir įstojo į švietimo įstaigą mokytis pagal formaliojo profesinio ugdymo programą ar studijuoti pagal nuolatinių studijų programą – laikotarpiu nuo rugsėjo 1 dienos iki dienos, kurią švietimo įstaigoje prasideda mokslo ar studijų metai pagal formaliojo profesinio ugdymo programą ar nuolatinių studijų programą, pagal kurią mokytis ar studijuoti įstojo našlaitis.

TAR pastaba. 3 dalies 2 punkto nuostatos taikomos ir šalpos našlaičių pensijos jas turintiems teisę gauti našlaičiams, 2020 metais įstojuusiems į švietimo įstaigas, kuriose mokslo ar studijų metai prasidėjo vėliau negu 2020 m. rugsėjo 1 d., mokytis pagal formaliojo profesinio ugdymo programas ar studijuoti pagal nuolatinių studijų programas, skiriamos ir (ar) mokamos nuo 2020 m. rugsėjo 1 d.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3372](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23939

10 straipsnis. Šalpos našlaičių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisę gauti pensiją ar pensijų išmoką, kurios (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) yra didesnės arba tokio paties dydžio kaip šalpos našlaičių pensija, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatyta atvejį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

2. Asmeniui, turinčiam teisę gauti šalpos našlaičių pensiją, ši pensija skiriama ir mokama, nors šis asmuo turi teisę gauti socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, socialinio draudimo senatvės pensiją, socialinio draudimo senatvės pensiją neigaliajam, socialinio draudimo našlaičių pensiją, valstybinę našlaičių pensiją už mirusį kitą iš tėvų (jtėvių) ar vienišo asmens išmoką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-353](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13154

Nr. [XIV-230](#), 2021-03-30, paskelbta TAR 2021-04-07, i. k. 2021-07272

Nr. [XIV-354](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13157

3. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos nepaisant to, kad asmuo gauna šiame įstatyme nustatytas šalpos išmokas, išskyrus socialinę pensiją, paskirtą už tą mirusį maitintoją, už kurį asmuo turi teisę gauti ir šalpos našlaičių pensiją.

4. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos nepaisant to, kad mirusysis arba įstatymu nustatyta tvarka paskelbtas mirusiu asmuo, kurio vaikai (įvaikiai) turi teisę gauti šalpos našlaičio pensiją, iki mirties ar paskelbimo mirusiu neatitiko šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

11 straipsnis. Šalpos našlaičių pensijų dydis

Šalpos našlaičių pensija skiriama ir mokama 0,5 šalpos pensijų bazės dydžio kiekvienam vaikui. Kai ši pensija skiriama 4 ar daugiau mirusiojo vaikų (įvaikių), 1,5 šalpos pensijų bazės skiriama ir mokama visiems mirusiojo vaikams (įvaikiams) lygiomis dalimis.

IV SKYRIUS ŠALPOS KOMPENSACIJOS

12 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos kompensaciją

Teisę gauti šalpos kompensaciją turi:

1) tėvai (jtėviai), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 8 metus slaugė namuose vaikus invalidus arba vaikus, pripažintus I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų;

2) motinos, kurios iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdė penkis ar daugiau vaikų ir išaugino juos iki 8 metų.

13 straipsnis. Šalpos kompensacijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos, kai jie sukanka amžių, penkeriais metais mažesnį už senatvės pensijos amžių, arba pripažintami netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo.

2. Šalpos kompensacijos mokamos tol, kol jų gavėjai įgyja teisę gauti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas pensijas ar pensijų išmokas, kurios (jeigu asmuo įgyja teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) yra didesnės arba tokio paties dydžio kaip šalpos kompensacija, išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją ar vienišo asmens išmoką. Jeigu šalpos kompensacijos gavėjas neigya teisės gauti nė vienos iš šioje dalyje nurodytų pensijų ar pensijų išmokų, išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją ar vienišo asmens išmoką, šalpos kompensacija jam mokama tol, kol jis yra pripažintas netekusiu 60 procentų ir daugiau darbingumo (sukakusiam senatvės pensijos amžių – iki gyvos galvos).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-353](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13154

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

3. Už tą patį namuose slaugomą asmenį šalpos kompensacija skiriama ir mokama tik vienam iš tėvų (jtėvių). Jeigu asmuo namuose slaugė kelis asmenis, skiriama ir mokama tik viena šalpos kompensacija.

4. Asmenų, kurie tuo pačiu metu turi teisę gauti kelias šalpos kompensacijas, pasirinkimu skiriama ir mokama viena šalpos kompensacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

14 straipsnis. Šalpos kompensacijos dydis

Šalpos kompensacija yra 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio.

V SKYRIUS **ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKA**

15 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota (įgaliotos) Valstybinio socialinio draudimo fondo administruavimo įstaiga (įstaigos) (toliau – šalpos išmokas mokanti įstaiga).

2. Kreipimosi dėl šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo, šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką, taip pat šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sajungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Šalpos išmokos skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, arba jų įgaliotų asmenų, arba globėjų, jeigu šie asmenys pripažinti neveiksniaiš atitinkamoje srityje, arba jų sutuoktiniai ar artimujų giminaičių (kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse), arba neigaliųjų aprūpintojų (kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos neigaliųjų socialinės integracijos įstatyme), arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Šalpos išmokos asmenims iki 18 metų skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) jų tėvų (jtėvių) arba globėjų ar rūpintojų, arba artimujų giminaičių (kaip ši savoka apibrėžta Civiliniame kodekse), arba

socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų prašymu. Paskirtos šalpos išmokos mokamos asmenims, turintiems teisę gauti šias išmokas, arba jų atstovams, arba neįgalijų aprūpintojams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1365](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15460

4. Šalpos išmokas mokanti įstaiga per 10 darbo dienų nuo prašymo skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą kartu su visais reikiamais dokumentais arba papildomu dokumentu, išskyrus šio straipsnio 5¹ dalyje nustatytus atvejus, gavimo šalpos išmokas mokančioje įstaigoje dienos privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

5. Asmenims, kuriems paskirtos šalpos išmokos, išduodami pažymėjimai, kurių formas ir išdavimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1734](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-20996

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

5¹. Šalpos išmokas mokanti įstaiga, gavusi prašymą skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą ir nustaciusi, kad iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų negalima gauti informacijos ir (ar) duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti, nes Lietuvos Respublika ar užsienio valstybė nėra prisijungusi prie tarptautinės konvencijos, kito tarptautinio teisės akto, su užsienio valstybe nėra sudariusi tarptautinės sutarties ar tarptautinio tarpžinybinio susitarimo, pagal kuriuos tokią informaciją ir (ar) duomenis galėtų gauti, taip pat iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos gavusi informaciją, kad šioje dalyje nurodytos informacijos ir (ar) duomenų negalima gauti diplomatiniais kanalais, arba tais atvejais, kai Lietuvos Respublika ar užsienio valstybė yra prisijungusi prie tarptautinės konvencijos, kito tarptautinio teisės akto ar su užsienio valstybe yra sudaryta tarptautinė sutartis ar tarptautinis tarpžinybinis susitarimas, tačiau, Užsienio reikalų ministerijos pateiktais duomenimis, šią užsienio valstybę ištiko humanitarinė krizė, kaip ji apibréžta Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme (toliau – humanitarinė krizė), ir duomenų apie asmeniu užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį negalima gauti diplomatiniai kanalais, per 10 darbo dienų nuo tokios informacijos ir kitų šalpos išmokai skirti ar jos mokėjimui atnaujinti (pratęsti) reikalingų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo ar mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), nereikalaudama pateikti informacijos ir (ar) duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, kurias pareiškėjas gauna arba turi teisę gauti, ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja pareiškėją.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

6. Asmenims, tuo pačiu metu turintiems teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją ir šalpos senatvės pensiją arba šalpos neįgalumo ar šalpos senatvės pensiją ir šalpos kompensaciją, mokama didesnio dydžio šalpos išmoka arba asmenų, nurodytų šio straipsnio 3 dalyje, prašymu – tik viena iš šių šalpos išmokų. Kai šio įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 punktuose nurodyti asmenys, kuriems skiriamos ir mokamos šalpos neįgalumo pensijos, suanka senatvės pensijos amžių, be atskiro jų prašymo jiems skiriama ir mokama atitinkamai šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyto dydžio šalpos senatvės pensija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

Nr. [XIV-230](#), 2021-03-30, paskelbta TAR 2021-04-07, i. k. 2021-07272

Nr. [XIV-1365](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15460

7. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims, šalpos senatvės pensijos šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikams nebuvu nustatyta nuolatinė globa ar rūpyba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

8. Asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinį asmens, už kurį ši pensija skiriama ir mokama, gyvybės atémimą, šalpos našlaičių pensija neskiriama, o paskirtosios mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai įsiteisėjo teismo nuosprendis.

9. Asmenims iki 18 metų, gyvenantiems švietimo įstaigoje, o likusiems be tėvų globos vaikams ir (ar) vaikams, patiriantiems socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje, šalpos išmokos neskiriamas, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

10. Kai šio straipsnio 9 dalyje nurodyti asmenys laikinai ar visam laikui išvyksta iš socialinės globos ar švietimo įstaigos, šalpos išmokos skiriamos, o paskirtųjų mokėjimas atnaujinamas nuo kitos dienos po to, kai jie išvyko iš šių įstaigų. Jeigu šie asmenys vėl gržta į šioje dalyje nurodytas įstaigas, šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai jie vėl buvo apgyvendinti šiose įstaigose.

11. Šalpos išmokos neskiriamas, o paskirtųjų mokėjimas sustabdomas asmenims:

1) kuriems paskirta kardomoji priemonė – suėmimas;

2) atliekantiems laisvės atémimo bausmes uždarо ir pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietose;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1225](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-15, i. k. 2022-15591

3) kuriems paskirtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytos priverčiamosios medicinos priemonės stacionarinio stebėjimo bendro, sustiprinto ar griežto stebėjimo sąlygomis specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą.

12. Šio straipsnio 11 dalyje nurodytiems asmenims paskirtų šalpos išmokų mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai jie buvo suimti, nuteisti, pradėti priverstinai gydyti ar auklėti. Paskirtos šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas išnykus šio straipsnio 11 dalyje nurodytom aplinkybėms ir pateikus prašymą atnaujinti šalpos išmokos mokėjimą.

13. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, išgijus teisę gauti pensiją ar pensijų išmoką, kuri (jeigu asmuo išgijo teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) yra didesnė arba tokio paties dydžio kaip šalpos išmoka, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, 10 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus, šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį jam paskirta pensija ar pensijų išmoka, kuri (jeigu asmeniui paskirta daugiau negu viena pensija ar pensijų išmoka – bendra jų suma) yra didesnė arba tokio paties dydžio kaip šalpos išmoka, pirmos dienos, išskyrus šio straipsnio 15¹ dalies 1 punkte nustatyta atvejį, kai šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį gauta informacija ir (ar) duomenys apie užsienio valstybių pensijas ir pensijų išmokas. Asmeniui, gaunantiam pensiją ar pensijų išmoką, kuri (jeigu asmuo gauna daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) yra mažesnė už šalpos neįgalumo, šalpos senatvės pensiją, šalpos našlaičių pensiją ar šalpos kompensaciją arba bendrą jų sumą, jeigu asmuo gauna daugiau negu vieną iš šių šalpos išmokų, šios šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nuo tos dienos, nuo kurios nutrauktas pensijos ar pensijų išmokos

mokėjimas, išskyrus šio straipsnio 13¹ dalyje ir šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

Nr. [XIV-230](#), 2021-03-30, paskelbta TAR 2021-04-07, i. k. 2021-07272

Nr. [XIV-480](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15859

13¹. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje, turintiems teisę į pensiją ar pensijų išmoką, išskyrus asmenis, turinčius teisę į socialinio draudimo našlių pensiją ar vienijo asmens išmoką, kuri (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendra jų suma) kartu su pensijos priemoka yra mažesnė už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendros jų sumos) kartu su pensijos priemoka skirtumas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

14. Kai šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte arba 6 straipsnyje nurodytas asmuo tampa asmeniu, kuris privalomai draudžiamas valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą (išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje), jam paskirtos šalpos neigalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį ši aplinkybė atsirado, pirmos dienos. Šalpos neigalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas, gavus šio straipsnio 3 dalyje nurodyto asmens prašymą, atnaujinamas nuo dienos, kurią šioje dalyje nurodytos aplinkybės išnyksta, jeigu asmuo turi teisę gauti šias išmokas.

15. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, Gyvenamosios vietas deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravus išvykimą iš Lietuvos Respublikos, paskirtos šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

15¹. Šalpos išmokas mokanti įstaiga iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir (ar) Užsienio reikalų ministerijos gavusi informaciją ir (ar) duomenis apie užsienio valstybių pensijas ir pensijų išmokas, turinčias įtakos šalpos išmokos, paskirtos ir mokamos vadovaujantis šio straipsnio 5¹ dalimi, mokėjimui, nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį nurodyta informacija ir (ar) duomenys buvo gauti, pirmos dienos:

- 1) nutraukia šalpos išmokos mokėjimą, išskyrus šios dalies 2 punkte nustatyta atvejį;
- 2) šio straipsnio 13¹ dalyje nustatytu atveju priima sprendimą skirti ir mokėti šalpos neigalumo pensijos arba šalpos senatvės pensijos ir užsienio valstybės pensijos ar pensijų išmokos (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendros jų sumos) skirtumą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

16. Pasibaigus šalpos išmokos skyrimo laikotarpiui, šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė šalpos išmokos skyrimo laikotarpis. Jeigu asmens teisė gauti šalpos išmoką išlieka, bet prašymą pratęsti šios išmokos mokėjimą asmuo pateikia po to, kai šalpos išmokos mokėjimas jau nutrauktas, šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas ir šalpos išmoka išmokama už praėjusį laikotarpi, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių nuo tos dienos, kai buvo pateikti prašymas pratęsti šalpos išmokos mokėjimą ir reikiams dokumentai.

17. Asmuo, kuriam mokama šalpos išmoka, privalo pranešti šalpos išmokas mokančiai įstaigai apie aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 8–15 dalyse, per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Šalpos išmokas mokanti įstaiga, informuodama asmenį, kuriam paskirta

šalpos išmoka, apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką, kartu privalo informuoti apie šio straipsnio 8–15 dalyse nurodytas aplinkybes, turinčias įtakos mokant paskirtą šalpos išmoką.

18. Dėl asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, kaltės permokėta šalpos išmokos suma grąžinama šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta šalpos išmokos suma išskaičiuojama iš asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka, priklausančios šalpos išmokos. Išskaičiuojamos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Jeigu yra rašytinis asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, prašymas ar sutikimas, gali būti išskaičiuojama daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinis šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėta šalpos išmokos suma neišskaičiuota, likusi skola šalpos išmokas mokančios įstaigos nustatyta tvarka išskaičiuojama iš bet kurios kitos šalpos išmokas mokančios įstaigos mokamos išmokos. Jeigu asmuo negauna kitų išmokų, likusi skola išieškoma teismo tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl šalpos išmokas mokančios įstaigos kaltės, nereikalaujama, kad asmuo, kuriam paskirta šalpos išmoka, permokėtą sumą grąžintų, ir permokėta suma iš jo neišskaičiuojama.

19. Mirus šalpos išmokos gavėjui, jį laidojusiam asmeniui, kuris pirmas kreipiasi, išmokama mirusio šalpos išmokos gavėjo negauta praėjusio mėnesio šalpos išmoka, šalpos išmoka už tą mėnesį, kurį šalpos išmokos gavėjas mirė, ir dar viena viso šalpos išmokos dydžio suma. Kitos šalpos išmokos gavėjui priklausančios apskaičiuotos šalpos išmokos sumos, kurios jam nebuvo išmokėtos dėl mirties, išmokamos mirusiojo įpėdiniams, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, ir (ar) mirusijį pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

Nr. [XIII-1349](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11451

16 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo terminai

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti šalpos išmoką atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 6 mėnesius iki prašymo skirti šalpos išmoką gavimo šalpos išmokas mokančioje įstaigoje dienos.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

2. Šalpos išmoka skiriama laikotarpiui, kurį šalpos išmokos gavėjas turi teisę gauti šią išmoką. Šalpos išmokas mokanti įstaiga privalo prieš mėnesį pranešti šalpos išmokos gavėjui apie šalpos išmokos skyrimo termino pabaigą.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

3. Teisė gauti šalpos neįgalumo pensiją ar šalpos našlaičių pensiją išlieka, kai asmuo, pripažintas netekusiu 45 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidu), senatvės pensijos amžių sukanka šalpos neįgalumo pensijos ar šalpos našlaičių pensijos gavimo laikotarpiu.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

4. Kai šalpos neįgalumo pensijos gavėjui nustatomas kitoks neįgalumo ar darbingumo lygis ir dėl to keičiasi jam priklausančios šalpos neįgalumo pensijos dydis, naujo dydžio šalpos pensija pradedama mokėti:

1) kai nustatomas sunkesnis neįgalumo lygis arba mažesnis darbingumo lygis, – nuo neįgalumo lygio ar darbingumo lygio pakeitimo dienos;

2) kai nustatomas lengvesnis neįgalumo lygis arba didesnis darbingumo lygis, – nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai buvo nustatytas lengvesnis neįgalumo lygis ar didesnis darbingumo lygis.

5. Šalpos išmoka neįgaliojo aprūpintojui mokama jo prašymu, kol galioja Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl neįgaliojo aprūpintojo skyrimo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1365](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15460

17 straipsnis. Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

18 straipsnis. Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

VI SKYRIUS TEISIŲ IŠSAUGOJIMAS

19 straipsnis. Asmenų iki 18 metų įgytų teisių išsaugojimas

Asmenims iki 18 metų, kurie iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinti vaikais invalidais, nuo šios datos iki jiems nustatyto invalidumo termino pabaigos šalpos neįgalumo pensijos skiriamos ir mokamos tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip šio įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims:

1) vaikams invalidams, kuriems nustatyta sunki (visiška) negalia, – kaip neįgaliems vaikams, kuriems nustatyta sunkus neįgalumas;

2) vaikams invalidams, kuriems nustatyta vidutinė negalia, – kaip neigaliems vaikams, kuriems nustatyta vidutinis neįgalumas;

3) vaikams invalidams, kuriems nustatyta lengva negalia arba dėl kurių invalidumo lygio nustatymo nesikreipta, – kaip neigaliems vaikams, kuriems nustatyta lengvas neįgalumas.

20 straipsnis. Sukakusių 18 metų asmenų įgytų teisių išsaugojimas

1. Teisė gauti šalpos neįgalumo pensiją (šios dalies 1–4 punktai) arba šalpos kompensaciją (šios dalies 5 ir 6 punktai) nuo 2005 m. liepos 1 d. iki nustatyto invalidumo termino pabaigos išsaugoma šiemis asmenims:

1) invalidams, kuriems nustatyta invalidumo priežastis, – invalidumas nuo vaikystės;

2) invalidams, pripažintiems invalidais iki dienos (įskaitytinai), kurių jiems sukako 24 metai, taip pat asmenims, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių invalidais pripažinti po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (įskaitytinai), kurių jiems sukako 26 metai;

3) pripažintiems I ar II grupės invalidais tėvams (įtėviams), globėjams ar rūpintojams, kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose vaikus invalidus, I ar II grupės invalidus nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidus;

4) motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų, pripažintoms I ar II grupės invalidėmis;

5) pripažintiems I ar II grupės invalidais tėvams (įtėviams), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 10 metų slaugė namuose vaikus invalidus arba vaikus, pripažintus I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų;

6) motinoms, iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdžiusioms penkis ar daugiau vaikų ir išauginusioms juos iki 8 metų, pripažintoms I ar II grupės invalidėmis.

2. Invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, šalpos neįgalumo pensijos mokamos tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo

5 straipsnio 2 punkte; invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, – kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte; invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, – kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte. Invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, šalpos kompensacijos mokamos tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 12 straipsnyje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems invalidams šalpos neįgalumo pensijos mokamos šių dydžių:

1) šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems I grupės invalidais, – 2 šalpos pensijų bazų dydžio; pripažintiems II grupės invalidais, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio; pripažintiems III grupės invalidais, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

2) šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems I grupės invalidais, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio; pripažintiems II grupės invalidais – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

4. Jeigu asmenims, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, šalpos neįgalumo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo ir jiems vėl nustatant darbingumo lygi jie pripažystami netekusiais 45 procentų ir daugiau darbingumo, šalpos neįgalumo pensijos jiems skiriamos ir mokamos nepaisant jų amžiaus darbingumo lygio nustatymo metu tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

21 straipsnis. Šalpos pensijų, paskirtų iki 2004 m. balandžio 1 d. už invalidų slaugą namuose, mokėjimas

1. Šalpos pensijų, paskirtų vienam iš tėvų (jėvių), globėjui ar rūpintojui iki 2004 m. balandžio 1 d. galiojusia tvarka už vaikų invalidų arba I grupės invalidų nuo vaikystės, arba tapusių I grupės invalidais iki 18 metų slaugą namuose (toliau šiame straipsnyje – namuose slaugomi invalidai), mokėjimas tēsiamas tol, kol pasibaigia šių šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo terminas, nustatytas šio straipsnio 2 dalyje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo vienam iš tėvų (jėvių), globėjui ar rūpintojui terminas pasibaigia, kai:

1) namuose slaugomi invalidai įgyja teisę gauti slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją;

2) pasibaigia namuose slaugomiems invalidams nustatyto invalidumo terminas;

3) namuose slaugomiems vaikams invalidams iki 16 metų sukanka 16 metų;

4) namuose slaugomi invalidai toliau namuose neslaugomi, nes jie apgyvendinami ar slaugomi socialinės globos, švietimo įstaigose ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse. Tokiais atvejais šalpos pensijos šių invalidų buvimo šiose įstaigose laiku nemokamos, o jiems išvykus iš šių įstaigų, vėl pradedamos mokėti šio įstatymo 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

3. Šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose mokamos vienam iš tėvų (jėvių), globėjui ar rūpintojui, yra 2004 m. kovo mėnesio dydžio ir nedidinamos.

22 straipsnis. Socialinių pensijų mokėjimas

1. Socialinės pensijos mokamos tol, kol pasibaigia šių pensijų skyrimo ir mokėjimo terminas arba kol socialinių pensijų gavėjai įgyja teisę gauti šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensiją, šalpos našlaičių pensiją arba šalpos kompensaciją, kuri (jeigu asmuo įgyja teisę gauti daugiau negu vieną šalpos išmoką – bendra jų suma) yra didesnė arba tokio paties dydžio kaip socialinė pensija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2. Socialinės pensijos indeksuojamos pagal naujai Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto šalpos pensijų bazės dydžio ir iki tol galiojusio šalpos pensijų bazės dydžio santykį.

VI¹ SKYRIUS **PENSIJOS PRIEMOKOS**

22¹ straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti pensijos priemoką

Socialinio draudimo senatvės pensijų, išskyrus išankstines senatvės pensijas, gavėjai ir socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 60 procentų ar daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), senatvės pensijos amžių sukakę socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti III grupės invalidais), jeigu jų gaunamų socialinio draudimo pensijų (išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją), kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių pensijų, užsienio valstybių pensijų (toliau kartu – pensijos) suma per mėnesį yra mažesnė negu Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotas minimalių vartojimo poreikių dydis (toliau – MVPD), turi teisę gauti pensijos priemoką. Pensijos priemoka skiriama ir mokama, jeigu šiame straipsnyje nurodyti asmenys yra deklaravę gyvenamają vietą arba įtraukti į gyvenamosios vienos nedeklaravusių asmenų apskaitą Gyvenamosios vienos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

Nr. [XIV-353](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13154

22² straipsnis. Pensijos priemoką apskaičiavimas

1. Pensijos priemoka asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota turint būtinajį pensijų socialinio draudimo stažą, apskaičiuojama euro cento tikslumu pagal formulę $PD = MVPD - P$, čia:

- 1) PD – pensijos priemokos dydis;
- 2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;
- 3) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

2. Pensijos priemoka asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota neturint būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, apskaičiuojama euro cento tikslumu pagal formulę $PD = (MVPD - P) \times (S / BS)$, čia:

- 1) PD – pensijos priemokos dydis;
- 2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;
- 3) S – asmens įgytas pensijų socialinio draudimo stažas, pagal kurį apskaičiuota mokama socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensija;
- 4) BS – asmeniui nustatytas būtinasis pensijų socialinio draudimo stažas socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį);
- 5) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

3. Nustatant, ar asmuo yra įgijęs būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį), atsižvelgiama į stažą, pagal kurį paskirta (gali būti paskirta) pensija užsienio valstybėje taikant Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentus arba Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas dėl pensijų mokėjimo.

22³ straipsnis. Pensijos priemokų mokėjimo ir administravimo šaltinis

Pensijos priemokos mokamos, jų skyrimo ir mokėjimo administravimo išlaidos apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

22⁴ straipsnis. Pensijos priemokų skyrimas ir mokėjimas

1. Pensijos priemoką be atskiro asmens prašymo skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, mokanti asmeniui socialinio draudimo pensiją.

2. Asmenų, kurie gauna užsienio valstybės pensiją, teisė gauti pensijos priemoką nustatoma ir pensijos priemoka skiriama bei mokama, asmeniui pateikus duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį (jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga neturi šių duomenų), išskyrus šio straipsnio 2¹ dalyje nustatyta atvejį. Gavusi duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga turinčiam teisę gauti pensijos priemoką asmeniui paskiria pensijos priemoką nuo teisės gauti pensijos priemoką atsiradimo dienos, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių nuo duomenų apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį pateikimo dienos, ir išmoka pensijos priemokos nepriemoką. Duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį asmuo privalo teikti ne rečiau kaip vieną kartą per metus, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga negauna šių duomenų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

2¹. Kai asmuo, kuris gauna užsienio valstybės pensiją, patvirtina, kad negali šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka pateikti duomenų apie jam užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį (jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga negali šių duomenų gauti iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų), o iš Užsienio reikalų ministerijos yra gauta informacija, kad užsienio valstybę ištiko humanitarinė krizė ir duomenų apie asmeniui užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį negalima gauti diplomatiniais kanalais, pensijos priemoka šiam asmeniui skiriama ir mokama nereikalaujant duomenų apie jam užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį ir laikant, kad jam užsienio valstybės paskirtos pensijos dydis yra 0 eurų. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, iš asmens, kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir (ar) Užsienio reikalų ministerijos gavusi duomenis apie tam asmeniui užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, nustato šio asmens teisę gauti pensijos priemoką iš naujo ir naujo dydžio pensijos priemoką pradeda mokėti arba pensijos priemokos mokėjimą nutraukia nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį nurodyta informacija ir (ar) duomenys buvo gauti, pirmos dienos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

3. Pensijos priemoka mokama už praėjusį mėnesį, atsižvelgiant į už tą mėnesį priskaičiuotų pensijų sumą ir tą mėnesį galiojusį MVPD.

4. Tais atvejais, kai šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pensijos priemoka yra mažesnė negu 1,45 euro, visa pensijos priemokos suma už praėjusius metus išmokama vieną kartą per metus pirmajį kalendorinių metų mėnesį.

5. Jeigu mokant pensijos priemoką paaiškėja, kad už tą laikotarpį, už kurį ši priemoka išmokėta, jos gavėjas turėjo teisę gauti (gavo) kitas pensijas arba didesnę socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, kurios jam skiriamos nuo dienos iki pensijos priemokos paskyrimo arba nuo pensijos priemokos paskyrimo dienos, asmenis teisė gauti pensijos priemoką nustatoma iš naujo. Šiai atvejai pensijos priemokos permoka išieškoma socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją asmeniui mokančios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos sprendimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka iš bet kurios asmens gaunamos pensijos, kurios mokėjimas pavestas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms.

6. Pensijos priemokoms taip pat taikomos šio įstatymo 15 straipsnio 11 ir 12 dalij nuostatos. Šiame įstatyme nenustatytais pensijos priemokų skyrimo ir mokėjimo atvejais taikoma Socialinio draudimo pensijų įstatyme ir Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka.

Papildyta skyriumi:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis. Slaugos namuose laikotarpių nustatymas

1. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims arba šalpos senatvės pensiją šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims, vaikų invalidų, I ar II grupės invalidų nuo vaikystės arba tapusių I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidų, pripažintų tokiais iki 2005 m. liepos 1 d., slaugos namuose laikas prilyginamas neįgaliųjų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugos namuose laikui. Už vieno neigalaus asmens slaugą šalpos senatvės pensija skiriama ir mokama tik vienam asmeniui.

2. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims, šalpos senatvės pensiją šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims arba šalpos kompensaciją šio įstatymo 12 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims, slaugomais namuose taip pat laikomi neįgalieji, gydomi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus asmenis, kurie pagal ši įstatymą laikomi slaugomais palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse) ar gaunantys socialines paslaugas nestacionariose socialinės globos įstaigose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

24 straipsnis. Informacijos ir duomenų, susijusių su šalpos išmokų skyrimu ir mokėjimu, gavimas ir teikimas

1. Šalpos išmokas mokanti įstaiga šalpos išmoką, pensijų priemoką skyrimo ir (ar) mokėjimo tikslu turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų, valstybės, žinybinių registru arba valstybės, savivaldybių informacinių sistemų informaciją, duomenis (įskaitant asmens duomenis), taip pat asmens duomenis, susijusius su paskirta kardomaja priemone (duomenis apie suėmimo laiką), priverčiamosiomis medicinos priemonėmis (duomenis apie taikomo stacionarinio stebėjimo bendro, sustiprinto ar griežto stebėjimo sąlygomis specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose laiką), auklėjamojo

poveikio priemone (duomenis apie nustatyta atidavimo į specialią auklėjimo įstaigą laiką), teistumu (duomenis apie laisvės atėmimo bausmės atlikimo laiką), specialių kategorijų asmens duomenis (sveikatos duomenis apie neįgalumą, darbingumo lygi (invalidumą), specialiuosius poreikius, slaugymą, slaugą, palaikomajį gydymą) ir juos tvarkyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

2. Šalpos išmokas mokanti įstaiga socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie šalpos išmoką gavėjų skaičių, šalpos išmoką vidutinius dydžius, šioms išmokoms mokėti ir administruoti panaudotas valstybės biudžeto lėšas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam jų srautui ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

2. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis.

3. 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/1883 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbtį aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2009/50/EB.

Papildyta punktu:

Nr. [XIV-1285](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15434

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1439](#), 1996-07-04, Žin., 1996, Nr. 68-1637 (1996-07-19), i. k. 0961010ISTA00I-1439

Lietuvos Respublikos šalpos (socialinių) pensijų įstatymo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-906](#), 1998-10-22, Žin., 1998, Nr. 98-2708 (1998-11-11), i. k. 0981010ISTAVIII-906

Lietuvos Respublikos šalpos (socialinių) pensijų įstatymo 1, 2, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1989](#), 2000-10-10, Žin., 2000, Nr. 89-2750 (2000-10-25), i. k. 1001010ISTA00III-1989

Lietuvos Respublikos šalpos (socialinių) pensijų įstatymo 1, 2, 6, 9, 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1298](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 14-538 (2003-02-07), i. k. 1031010ISTA00IX-1298

Lietuvos Respublikos pilieybės įstatymo įgyvendinimo įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Šalpos (socialinių) pensijų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1966](#), 2004-01-20, Žin., 2004, Nr. 21-619 (2004-02-07), i. k. 1041010ISTA00IX-1966

Lietuvos Respublikos šalpos (socialinių) pensijų įstatymo pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2217](#), 2004-05-04, Žin., 2004, Nr. 80-2835 (2004-05-14), i. k. 1041010ISTA00IX-2217

Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Valstybinių šalpos išmokų įstatymo, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo, Valstybės paramos būstui įsigyt ar išsinuomoti įstatymo, Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2375](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 117-4373 (2004-07-29), i. k. 1041010ISTA0IX-2375

Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo, Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų išankstinio mokėjimo įstatymo, Valstybinių šalpos išmokų įstatymo pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-210](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2556 (2005-06-07), i. k. 1051010ISTA000X-210

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1394](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5649 (2007-12-29), i. k. 1071010ISTA00X-1394

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 6 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1448](#), 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 19-676 (2008-02-14), i. k. 1081010ISTA00X-1448

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 3, 14 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-533](#), 2009-12-08, Žin., 2009, Nr. 151-6780 (2009-12-22), i. k. 1091010ISTA00XI-533

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1648](#), 2011-11-10, Žin., 2011, Nr. 144-6757 (2011-11-29), i. k. 1111010ISTA0XI-1648

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 8, 22, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1768](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 155-7351 (2011-12-20), i. k. 1111010ISTA0XI-1768

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-906](#), 2014-06-03, paskelbta TAR 2014-06-11, i. k. 2014-07399

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2506](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20643

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-449](#), 2017-06-15, paskelbta TAR 2017-06-27, i. k. 2017-10813

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-882](#), 2017-12-12, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21483

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1349](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11451

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 3 straipsnio pripažinimo netekusių galios ir 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1401](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11462

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI-1 skyriumi įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1734](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-20996

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2346](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12437

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2491](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17223

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 2, 5, 8, 9, 13, 15, 16, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2605](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20564

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8, 20, 22-1, 22-2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3372](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23939

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 9 straipsnio pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-353](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13154

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-479](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15857

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-230](#), 2021-03-30, paskelbta TAR 2021-04-07, i. k. 2021-07272

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-354](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13157

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-480](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15859

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-951](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05129

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15, 22-4 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1285](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15434

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymas

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1365](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15460

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1225](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-15, i. k. 2022-15591

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1957](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09701

Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio pakeitimo įstatymas